Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0080

Europæiske flagskibsprojekter af fælles interesse inden for forsvarsområdet

Europa-Parlamentets beslutning af 11. marts 2026 om europæiske flagskibsprojekter af fælles interesse inden for forsvarsområdet (2025/2144(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 42, stk. 2 og 3,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 2, artikel 107, stk. 3, litra b), artikel 114 og artikel 346,

– der henviser til artikel 2, litra e), i protokol nr. 10 om permanent struktureret samarbejde (PESCO) etableret ved artikel 42, stk. 6, i TEU og den fælles meddelelse om PESCO, der blev undertegnet af ministre fra 23 EU-medlemsstater den 13. november 2017,

– der henviser til Versailleserklæringen, der blev vedtaget på det uformelle møde mellem stats- og regeringscheferne den 11. marts 2022, særlig punkt 22,

– der henviser til "Et strategisk kompas for sikkerhed og forsvar – For en Europæisk Union, der beskytter sine borgere, værdier og interesser og bidrager til international fred og sikkerhed", som blev vedtaget af Rådet den 21. marts 2022 og godkendt af Det Europæiske Råd den 25. marts 2022,

– der henviser til den fælles meddelelse af 18. maj 2022 fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om analyse af investeringsunderskud på forsvarsområdet og vejen frem (JOIN(2022)0024),

– der henviser til den fælles meddelelse af 10. marts 2023 fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen "Den

Europæiske Unions rumstrategi for sikkerhed og forsvar" (JOIN(2023)0009),

– der henviser til den fælles meddelelse af 5. marts 2024 fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen "En ny strategi for den europæiske forsvarsindustri: Vejen til beredskab i EU gennem en reaktionsdygtig og modstandsdygtig forsvarsindustri i Europa" (JOIN(2024)0010),

– der henviser til den fælles meddelelse fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 21. februar 2025 med titlen "EU's handlingsplan for kabelsikkerhed" (JOIN(2025)0009),

– der henviser til den fælles hvidbog fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 19. marts 2025 med titlen "Fælles hvidbog om europæisk forsvarsberedskab 2030" (JOIN(2025)0120),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 af 29. april 2021 om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/2643 af 16. december 2025 om etablering af programmet for den europæiske forsvarsindustri og en ramme for foranstaltninger til sikring af rettidig tilgængelighed og forsyning af forsvarsprodukter[2] (EDIP-forordningen), særlig kapitel IV om europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse,

– der henviser til Kommissionens forslag af 19. marts 2025 til Rådets forordning om oprettelse af instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa gennem styrkelse af den europæiske forsvarsindustri (SAFE-instrumentet) (COM(2025)0122),

– der henviser til Kommissionens forslag af 22. april 2025 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 og (EU) 2024/795 for så vidt angår tilskyndelse til forsvarsrelaterede investeringer i EU-budgettet til gennemførelse af ReArm Europe-planen (COM(2025)0188),

---

1 EUT L 170 af 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.

2 EUT L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj.

– der henviser til Rådets forordning (EU) 2025/1106 af 27. maj 2025 om oprettelse af instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa (SAFE) gennem styrkelse af den europæiske forsvarsindustri[3],

– der henviser til den fælles meddelelse af 16. oktober 2025 fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen "Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030" (JOIN(2025)0027),

– der henviser til Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr[4],

– der henviser til Kommissionens afgrænsningsdokument af 29. september 2025 med titlen "Defence Readiness Roadmap 2030" (Køreplan for forsvarsberedskab 2030),

– der henviser til rapporten af 11. april 2025 fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik til Rådet med titlen "Årlig situationsrapport om gennemførelsen af det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar",

– der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 22. og 23. juni 2017, særlig punkt 8 om PESCO, og af 6. marts 2025, særlig punkt 3, litra f),

– der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 23. oktober 2025,

– der henviser til EU-medlemsstaternes nationale sikkerhedsstrategier,

– der henviser til Den Europæiske Revisionsrets udtalelse 02/2024 af 3. oktober 2024 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om etablering af programmet for den europæiske forsvarsindustri ("EDIP") og en ramme for foranstaltninger til sikring af rettidig tilgængelighed og forsyning af forsvarsprodukter", særlig punkt 42,

– der henviser til årsrapporten for 2024 fra Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA) samt dets rapport af 14. november 2023 med titlen "The 2023 EU Capability Development Priorities" (EU's kapabilitetsudviklingsprioriteter for 2023) og rapporten fra 2024 med titlen "Coordinated Annual Review on Defence" (Samordnet årlig gennemgang vedrørende forsvar),

---

3 EUT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

4 EUT L 335 af 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj.

– der henviser til PESCO-sekretariatets situationsrapport fra september 2025 om PESCO-projekter,

– der henviser til Mario Draghis rapport af 9. september 2024 om fremtiden for den europæiske konkurrenceevne, herunder rapportens kapitel 4 om øget sikkerhed og mindskelse af afhængighedsforhold,

– der henviser til Enrico Lettas rapport af 17. april 2024 med titlen "Much more than a market" (Meget mere end et marked), herunder navnlig kapitel 3: "A single market to play big: scale matters",

– der henviser til Sauli Niinistös rapport af 30. oktober 2024 med titlen "Safer Together: Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness" (Sikrere sammen – styrkelse af Europas civile og militære beredskab og beredskab), særlig kapitel 7,

– der henviser til den fælles erklæring om samarbejdet mellem EU og NATO af 10. januar 2023,

– der henviser til erklæringen fra topmødet i Haag fra de NATO-stats- og -regeringschefer, der deltog i det Nordatlantiske Råds møde i Haag den 25. juni 2025,

– der henviser til den tiende situationsrapport af 10. juni 2025 om gennemførelsen af det fælles sæt af forslag, som blev godkendt af EU-Rådet og Det Nordatlantiske Råd den 6. december 2016 og den 5. december 2017,

– der henviser til de samarbejdsprogrammer om materiel, der forvaltes af Den Fælles Organisation for Forsvarsmaterielsamarbejde (OCCAR),

– der henviser til sin beslutning af 12. marts 2025 om hvidbogen om fremtiden for det europæiske forsvar[5], særlig punkt 4 og 58,

– der henviser til sin beslutning af 2. april 2025 om gennemførelsen af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik – årlig betænkning 2024[6], særlig punkt 46,

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til udtalelse fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse,

---

5 EUT C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

6 EUT C, C/2025/4389, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4389/oj.

– der henviser til betænkning fra Udvalget om Sikkerhed og Forsvar (A10-0014/2026),

A. der henviser til, at udfordringerne ved, at fred og sikkerhed er i tilbagegang på verdensplan, at Rusland viderefører sin angrebskrig mod Ukraine, og at der er opstået nye og skiftende trusler mod EU's sikkerhed, kræver, at EU og medlemsstaterne i væsentlig grad øger deres forsvarsinvesteringer, så de kan udvikle de nødvendige militære kapabiliteter og den nødvendige efterretningsmæssige kapacitet, der sætter dem i stand til at forsvare deres suverænitet, uafhængighed og territoriale integritet og afstive deres afskrækkelsesevne samt handle og reagere på umiddelbare og fremtidige trusler – selvstændigt eller i partnerskab med deres allierede, navnlig inden for NATO;

B. der henviser til, at det stigende antal angreb på europæisk kritisk infrastruktur, herunder cyberangreb og sabotage, i alvorlig grad truer vores dagligdag og økonomiske aktiviteter i hele EU og kræver en koordineret EU-reaktion gennem storstilede europæiske projekter;

C. der henviser til, at krigsførelse, der historisk set har været domineret af konventionelle våben, lader til at undergå en udvikling fra brug af stål til brug af nettet; der henviser til, at cyberkapacitet og netværksbaserede operationer bliver en stadig større del af krigsførelse, og at strategierne for krigsførelse er under forandring grundet nye teknologier og kunstig intelligens (AI), idet de ikke længere kun går ud på at samle massiv slagkraft og udkæmpe storstilede slag, men bevæger sig i retning af miniaturisering og decentralisering af systemer, hvilket brugen af droner og dronesværme på tværs af alle domæner, AI-baserede våben, intelligente miner og bærbare missilsystemer på slagmarken er bevis på; der henviser til, at kampfly, skibe, artilleri, kampvogne og landkøretøjer bliver mere sårbare over for præcisionsangreb og derfor kræver større beskyttelse, da de stadig har afgørende betydning for militære og sikkerhedsmæssige operationer; der henviser til, at der fortsat er behov for at producere og anvende traditionelle våbensystemer og ammunition i stor skala, når det er nødvendigt;

D. der henviser til, at dette nye konfliktparadigme betyder, at ingen region i EU er fritaget for den potentielle trussel for at blive udsat for aggression, indblanding, desinformation, psykologisk undergravning eller hybride angreb; der henviser til, at strategisk forberedelse på en langvarig konflikt fortsat er afgørende for at sikre langsigtet sikkerhed og forsvarsmæssig modstandsdygtighed;

E. der henviser til, at rummet er ved at blive et stadig mere overbelastet og omstridt strategisk domæne med stigende anvendelse af både jord- og rumsegmenter som våben; der henviser

til, at NATO har anerkendt rummet som det femte strategiske operative domæne og anerkendt de stigende sikkerhedsmæssige udfordringer, der stammer fra rummet, og dermed behovet for at gøre det mere sikkert;

F. der henviser til, at Kommissionen i sin fælles meddelelse af 5. marts 2024 med titlen "En ny strategi for den europæiske forsvarsindustri" fremhævede, at kun 18 % af EU-medlemsstaternes samlede udgifter til materiel i 2022 var afsat til EU-samarbejdsbaserede indkøb af forsvarsmateriel, hvilket er langt under det nuværende kollektive benchmark på 35 %, som blev fastsat af medlemsstaterne i EDA's ministerielle styringskomité i 2007; der henviser til, at "Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030" fastsætter et mål om, at mindst 40 % af indkøbet af forsvarsmateriel tilrettelægges som fælles indkøb inden udgangen af 2027; der henviser til, at Det Europæiske Råd for at øge den europæiske forsvarsindustris kapacitet den 23. oktober 2025 opfordrede medlemsstaterne til i stigende grad at målrette forsvarsinvesteringer i retning af fælles udvikling, produktion og indkøb med støtte fra EDA; der henviser til, at en koordinering af medlemsstaternes indsats, så man sikrer en effektiv allokering af ressourcer, mindsker fragmenteringen og fremskynder udviklingen af innovative forsvarsteknologier, er afgørende for oprettelsen af et fuldt ud fungerende marked; der henviser til, at opfyldelsen af disse mål kræver stærkere incitamenter og en nedbringelse af de administrative byrder, samtidig med at det sikres, at samarbejdet fortsat er markedsdrevet på grundlag af kravene vedrørende forsvarskapabilitet og de supplerende forsvarsplanlægningsprocesser i EU, dets medlemsstater og NATO;

G. der henviser til, at flagskibsinitiativerne om europæisk beredskab som fremlagt i "Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030" er baseret på en samlet tilgang til forsvar, der omfatter både beskyttelse mod direkte militære angreb samt beredskab over for hybride trusler; der henviser til, at de udgør en mulighed for at fremme innovation, interoperabilitet og konkurrenceevne i EU's forsvarsindustri ved at udvikle innovative fælles industrielle partnerskaber om frontlinjeteknologier, styrke den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base (EDTIB) betydeligt og gøre den mindre afhængig af teknologier fra tredjelande;

H. der henviser til, at medlemsstaterne ved EU's østlige grænser er de mest udsatte, når det kommer til alvorlige trusler, og er afgørende for sikkerheden i EU som helhed; der henviser til, at Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 23. oktober 2025 bemærkede, at de umiddelbare trusler mod EU's østlige flanke og tilvejebringelsen af konkret støtte til medlemsstaterne skal behandles som prioriterede spørgsmål; der henviser til, at "Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030" fremhæver det europæiske droneforsvarsinitiativ og Eastern Flank Watch (bevogtningen af den

østlige flanke) som de initiativer, der skal iværksættes først; der henviser til, at bevogtningen af den østlige flanke som foreslået skal styrke EU's østlige grænser ved at integrere land-, flåde- og luftforsvarskapabiliteter med effektive og moderne antidronesystemer og -teknologier, der også er afgørende for det europæiske droneforsvarsinitiativ;

I. der henviser til, at slutbrugerne af forsvarsprodukter primært er medlemsstaternes nationale væbnede styrker, hvorfor medlemsstaterne kun må overveje at øge deres investeringer i forsvarsindustrielle projekter, hvis disse projekter vedrører udvikling af militære kapabiliteter af fælles interesse for deres væbnede styrker; der henviser til, at artikel 346 i TEUF fastsætter, at "hver medlemsstat kan træffe de foranstaltninger, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, og som vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel";

J. der henviser til, at der i det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar sættes et mål om at udvikle incitamenter for at stimulere medlemsstaternes samarbejdsbaserede investeringer i fælles projekter og fælles indkøb af forsvarskapabiliteter, der er udviklet gennem samarbejde inden for EU;

K. der henviser til, at forordning (EU) 2025/2643 om etablering af programmet for den europæiske forsvarsindustri (EDIP) indeholder bestemmelser om gennemførelse af europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse; der henviser til, at europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse består af industrielle samarbejdsprojekter, der har til formål at styrke EDTIB's konkurrenceevne i hele Unionen og samtidig bidrage til udviklingen af medlemsstaternes militære kapabiliteter af kritisk betydning for Unionens sikkerheds- og forsvarsinteresser og fremme en åben og modulær arkitektur, innovation med dobbelt anvendelse og grænseoverskridende deltagelse af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og midcapselskaber på tværs af alle operative områder, nemlig land-, sø-, luft-, rum- og cyberområdet: der henviser til, at EDIP også omfatter strukturerne for det europæiske forsvarsmaterielprogram (SEAP'er), en ny retlig ramme, der kan bruges til samarbejdsbaserede forsvarsinitiativer inden for rammerne af flagskibsprojekter;

L. der henviser til, at Ukraine som fremhævet i "Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030" fortsat er Europas første forsvarslinje og udgør en integreret del af Europas forsvars- og sikkerhedsarkitektur; der henviser til, at samarbejdet mellem EU's og Ukraines forsvarsindustrier, navnlig i forbindelse med flagskibsprojekter eller europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse, er af stor betydning for deres respektive markeder, konkurrenceevne og innovationspotentiale;

1. anerkender de generelt øgede forsvarsudgifter blandt EU's medlemsstater som en klar afspejling af deres vilje til at reagere på det forværrede sikkerhedsmiljø ved at styrke deres militære kapabiliteter, afskrækkelseskapacitet og kollektive engagement i det europæiske og transatlantiske forsvar; bemærker, at visse medlemsstater, navnlig dem ved EU's østlige grænser, har opfyldt eller overgået NATO's udgiftsmål om at afsætte 2 % af deres BNP til forsvarsudgifter inden udgangen af 2025;

2. anerkender også, at en styrkelse af Europas sikkerhed og forsvar ikke blot kræver øgede nationale forsvarsudgifter, men et omfattende skift i retning af øget koordinering, effektivitet og integration i medlemsstaternes måde at udvikle, afsætte ressourcer til samt gennemføre deres forsvarspolitikker på; understreger, at dette skift væk fra en overvejende national tilgang til forsvar hen imod en fælles forståelse af Unionens kollektive sikkerheds- og afskrækkelsesposition skal foregå med fuld respekt for medlemsstaternes suverænitet og deres kompetencer på sikkerheds- og forsvarsområdet i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, i TEU;

3. bemærker, at EU og medlemsstaterne på trods af den øgede forsvarsindsats fortsat står over for vedvarende mangler, når det gælder strategiske kollektive kapabiliteter, kommando- og kontrolstrukturer og bæredygtig militær kapabilitet; fremhæver navnlig, at medlemsstaterne har udpeget følgende indledende prioritetsområder med kapabilitetsmangler[7]: luft- og missilforsvar, artillerisystemer, missiler og ammunition, droner og antidronesystemer, strategiske katalysatorer, herunder i forhold til rummet og kritisk infrastruktur, militær mobilitet, cybersikkerhed, kunstig intelligens og elektronisk krigsførelse, kamp på landjorden samt maritim sikkerhed; understreger, at disse mangler medfører en betydelig svækkelse af EU's og medlemsstaternes evne til at styrke deres afskrækkelseskapacitet og forsvare sig gennem en længerevarende, storstilet væbnet konflikt, herunder i tilfælde af hybride krigshandlinger; opfordrer til, at der omgående træffes foranstaltninger til at afhjælpe disse kritiske kapacitetsmangler gennem øget samarbejde om både strategiske og industrielle spørgsmål, koordineret planlægning og målrettede investeringer med henblik på at sikre vores forsvarsberedskab; anerkender de bestræbelser, som EDTIB's aktører gør for at tage hånd om disse udfordringer;

4. understreger, at man for at afhjælpe kapacitetsmanglerne er nødt til at udvikle selvstændige strategiske katalysatorer som en forudsætning for, at medlemsstaternes væbnede styrker reelt kan gennemføre fælles militære operationer; anbefaler i den forbindelse, at der udvikles en sikker fælles arkitektur for kommando, kontrol,

---

7 Som anført på side 3 i den fælles meddelelse med titlen "Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030".

kommunikation, efterretning, overvågning, måludpegning og rekognoscering samt fælles forsvarskapabiliteter inden for rumfart, strategisk lufttransport og søtransport, luft-til-luft-tankning og kemisk, biologisk, radiologisk og nuklear risikoforebyggelse; roser EDA's arbejde, som giver et overblik over og en analyse af EU's forsvarslandskab samt anbefalinger om mulighederne for at samarbejde om kapabilitetsudvikling og -erhvervelse gennem kapabilitetsudviklingsprioriteterne og den samordnede årlige gennemgang vedrørende forsvar;

5. minder om, at NATO's og EU's roller er komplementære, sammenhængende og styrker hinanden gensidigt; efterlyser øget engagement i samarbejdet mellem EU-medlemsstater og NATO-allierede i tråd med den tredje fælles erklæring af 10. januar 2023 om samarbejdet mellem EU og NATO med henblik på at udvikle forsvarskapabiliteter og afhjælpe de nuværende mangler; fremhæver, at alle europæiske bestræbelser i den henseende bør ske i tæt samarbejde med NATO med henblik på at styrke industrisamarbejdet og interoperabiliteten; opfordrer til øget europæisk engagement i eksisterende NATO-samarbejdsstrukturer og minder også om behovet for at sikre sammenhæng i resultaterne mellem EU's kapabilitetsplanlægningsproces og NATO's planlægnings- og gennemgangsproces; efterlyser bedre interoperabilitet af militært materiel mellem EU-medlemsstater og NATO-allierede, navnlig ved at sikre, at deres standarder og specifikationer er kompatible;

6. anerkender, at der er umiddelbare forsvarsbehov, som stadig skal opfyldes med forsyninger eller støtte fra lande uden for EU; understreger endvidere, at europæisk sikkerhed fortsat i høj grad er afhængig af forsvarsindustrien i lande uden for EU; fremhæver, at der i den nuværende geopolitiske kontekst og i betragtning af kravet om, at EU skal påtage sig et større ansvar for sit eget forsvar, er behov for en styret og gradvis omstilling væk fra afhængighed af lande uden for EU hen imod strategisk autonomi og styrkelse af EDTIB; er enigt i målet om så vidt muligt at mindske eller gradvist udfase afhængigheden af producenter og leverandører uden for EU betydeligt, herunder hvad angår råstoffer og sjældne jordarter, hvis der findes eller kan udvikles tilsvarende løsninger i EU, hvilket er afgørende for EU's strategiske autonomi og forsyningssikkerhed; opfordrer derfor til, at der træffes foranstaltninger til at styrke EDTIB og gøre den mere konkurrencedygtig, herunder gennem en ambitiøs og dynamisk EU-præference hvad angår indkøb af forsvarsmateriel, åbne og konkurrencedygtige markeder for EU-virksomheder, grænseoverskridende industrisamarbejde inden for EU og med pålidelige og ligesindede partnere samt fair adgang til udbud for SMV'er;

7. understreger, at stigningen i de øgede nationale forsvarsudgifter i mangel af oprettelsen af et fuldt fungerende indre marked for

forsvarsprodukter og tjenester risikerer at blive spredt ud som følge af ineffektivitet og dermed bidrage til yderligere fragmentering af EU; opfordrer medlemsstaterne til at styrke fælles indkøb af forsvarsmateriel og styrke samarbejdet om udvikling af forsvarskapabilitet med henblik på at øge interoperabiliteten og udskifteligheden, sikre en effektiv ressourceallokering, styrke EDTIB, tiltrække private investeringer, mindske fragmenteringen på EU's forsvarsmarked og mindske udvalget af forskellige forsvarsprodukter, der opfylder ensartede operative behov i hele Unionen; understreger, at indkøb i forbindelse med flagskibsprojekter bør foretages i fællesskab af de deltagende medlemsstater, og at flagskibsprojekter bør bidrage til målet om, at 40 % af indkøbet af forsvarsmateriel tilrettelægges som fælles indkøb inden udgangen af 2027;

Udvikling af forsvarskapabiliteter gennem flagskibsprojekter på prioriterede områder

8. anerkender forslaget fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om at iværksætte en række indledende flagskibsinitiativer om europæisk beredskab som led i "Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030"; bemærker Det Europæiske Råds godkendelse af denne køreplan samt medlemsstaternes tilsagn om at udvikle fire indledende flagskibsinitiativer om europæisk beredskab, nemlig initiativerne om hhv. et europæisk droneforsvar, bevogtning af den østlige flanke, et europæisk luftskjold og et europæisk rumskjold; bemærker, at de foreslåede flagskibsprojekter omfatter mange forskellige forsvarskapabiliteter; bemærker endvidere, at de er af tværgående karakter og bidrager til det fulde spektrum af Unionens sikkerhedsinteresser; opfordrer derfor indtrængende Kommissionen, de deltagende medlemsstater og EDA til klart at fastlægge specifikke mål, en tidsplan og delmål for gennemførelsen, finansieringsforslagene og forvaltningsmekanismerne samt det teknologiske omfang og den forventede størrelse af hvert af disse projekter; fremhæver behovet for et operationelt koncept og en klar styring for at afgøre, hvem der gør hvad, navnlig i tilfælde med grænseoverskridende konsekvenser, f.eks. når en fjendtlig drone flyver fra en medlemsstat til en anden; understreger, at udformningen og gennemførelsen af disse projekter bør være omfattende og sikre, at de sideløbende med avancerede teknologier integrerer konventionelle forsvarskomponenter for at sikre operativ kontinuitet i tilfælde af langvarige konflikter; opfordrer de deltagende medlemsstater til at sikre, at delmålene for hvert projekt nås, færdigdanne de kapabilitetskoalitioner, der er skitseret i køreplanen, og gøre deres yderste for hurtigt at iværksætte flagskibsprojekter, i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner af 23. oktober 2025;

9. glæder sig over den tilgang, der er foreslået vedrørende det europæiske droneforsvar, hvor sigtet er at udvikle et teknologisk avanceret, flerstrenget system med interoperable kapaciteter til detektion, sporing og neutralisering af droner samt kapacitet til at ramme mål på jorden ved at udnytte droneteknologi til præcisionsangreb; anerkender, at antidronekapabiliteter bør være fuldt interoperable og forbundet mellem medlemsstaterne for at sikre situationsbevidsthed på EU-plan og sørge for, at medlemsstaterne kan handle i fællesskab og sikre kritisk infrastruktur i samarbejde med NATO; anerkender udfordringerne ved at opnå et funktionelt droneforsvarssystem under dette initiativ og opfordrer derfor til gennemførelse af pilotprojekter, der som et første skridt involverer et mindre antal medlemsstater, og som fører til en 360 graders tilgang, når systemerne er tilstrækkeligt operationelle og effektive til at blive udbredt;

10. understreger, at flagskibsprojekter bør tage hensyn til de særlige krav om forsvar og afskrækkelse ved EU's østlige flanke; hilser den tilgang velkommen, der er foreslået for bevogtningen af den østlige flanke, som er udformet med henblik på at opbygge kapaciteten i de medlemsstater, der grænser op til Rusland, så de kan imødegå en lang række trusler og risici, herunder hybride trusler, brugen af Ruslands skyggeflåde til at gennemføre sabotageoperationer og overvågning samt risikoen for væbnet aggression; fremhæver, at tilgangen går ud på at integrere de fire elementer jordbaseret forsvar, situationsbevidsthed, luftforsvar og antidronesystemer samt maritim sikkerhed i Østersøen og Sortehavet; støtter det foreslåede mål om at etablere en omfattende grænseforsvarskapabilitet, hvorved man bidrager til hele Unionens sikkerhed, med overvågningssystemer på flere områder, drone- og antidronekapabiliteter, kapabiliteter til elektronisk krigsførelse, præcisionsangrebssystemer og reaktiv operationel koordinering; opfordrer til, at der medtages foranstaltninger til at øge modstandsdygtigheden, styrke tiltagene til beskyttelse af infrastrukturen og cyberforsvarskapabiliteterne og sikre regional interoperabilitet og fuldt operationelt beredskab i tilfælde af kriser;

11. understreger, at flagskibsprojekter udgør en oplagt mulighed for at styrke EDTIB's konkurrenceevne, effektivitet og innovationskapacitet; anerkender, at det er nødvendigt at fastlægge en alment anerkendt definition af "flagskibsprojekter af fælles interesse" som storstilede paneuropæiske samarbejdsinitiativer, med så mange medlemsstater som muligt, inden for forsvarskapabilitet og industriel udvikling, herunder strategiske katalysatorer, inden for en fælles ramme såsom EDIP, så man kan identificere og gennemføre dem på en ensartet måde inden for EU's forsvars- og industripolitikker; understreger, at det er afgørende at definere flagskibsprojekter for at sikre et effektivt samarbejde mellem medlemsstaterne, samle ressourcer med henblik på at afhjælpe kritiske kapabilitetsmangler samt bevæge sig i retning af en ægte

europæisk forsvarsunion;

12. understreger den strategiske betydning af at styrke EDTIB gennem samarbejde med Ukraine, associerede lande inden for rammerne af det samarbejde, der er etableret ved aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde[8], ligesindede lande uden for EU og lande, som EU har undertegnet sikkerheds- og forsvarspartnerskaber med; understreger i den forbindelse, at den ukrainske forsvarsindustri har tilegnet sig vigtig teknologisk ekspertise og knowhow fra den erfaring, de ukrainske væbnede styrker har gjort sig på slagmarken, og anerkender den foreslåede dronealliance med Ukraine; anbefaler, at flagskibsprojekterne for at afbøde de langsomme innovationscyklusser i EU, skabe sammenhæng mellem forskning og udvikling og produktion samt sikre løbende teknologisk udvikling, så vidt muligt og med fuld respekt for EU's og dets medlemsstaters sikkerhedsinteresser, er åbne for deltagelse af Ukraine, associerede lande og lande, der har undertegnet et sikkerheds- og forsvarspartnerskab med EU;

Udpegelse af flagskibsprojekter og sikring af, at de oprettes og gennemføres korrekt

13. understreger, at målene for flagskibsprojekter skal være i overensstemmelse med EU's vedtagne forsvarsmål og hænge sammen med NATO's mål for kapabilitetsudvikling; understreger derudover, at de bør have fokus på innovative teknologiske forsvarsområder og bidrage til udviklingen af avancerede forsvarskapabiliteter, der opfylder kravene inden for moderne krigsførelse, herunder det stigende behov for at skabe netværksforbindelser mellem militære operationer, tropper og våben på flere områder, sørge for cyberforsvar, udvikle indsamling, lagring, behandling og deling af efterretningsdata samt ubemandede systemer og beslutningsstøtteværktøjer i forbindelse hermed, udføre dybe og præcise angreb samt modvirke droneangreb; fremhæver betydningen af en etisk og ansvarlig anvendelse af AI-systemer i fuld overensstemmelse med den humanitære folkeret;

14. opfordrer Kommissionen og EU's medlemsstater til at integrere cyberområdet og digitale teknologier i EU's centrale forsvarsprioriteter for at sikre datasuverænitet og et kollektivt beredskab over for hybride trusler og cybertrusler; understreger, at det bør være et tværgående mål for alle flagskibsprojekter at garantere cybersikkerhed og -robusthed ved at sørge for en sikker digital infrastruktur, beskyttelse af kommando- og kontrolsystemer og integriteten af datastrømme på tværs af operationelle områder i

---

8 EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

overensstemmelse med prioriteterne for EU's cyberforsvarspolitik og det strategiske kompas;

15. understreger behovet for flagskibsprojekter, der dækker rumområdet – et stadig mere militariseret strategisk område, eftersom det er et område, som flere sikkerhedsrelaterede aktiviteter, f.eks. sikker kommunikation og indsamling af efterretninger, afhænger af; fremhæver desuden betydningen af at integrere flagskibsprojekter med strategisk transport- og logistikinfrastruktur såsom grænseoverskridende militære mobilitetskorridorer og infrastruktur med dobbelt anvendelse, navnlig i Øst- og Sydøsteuropa, som er afgørende for hurtig deployering og modstandsdygtighed langs den østlige flanke;

16. understreger, at sigtet med flagskibsprojekter bør være at fremme et tættere samarbejde og innovation inden for forvaltningsmekanismer på EU-plan og blandt EU's medlemsstater ved at fremvise bedste praksis i retning af en fælles og koordineret strategi for det europæiske forsvar under hensyntagen til den viden, man har fået i Ukraine om moderne krigsførelse; understreger, at Kommissionen bør fastlægge klare kort-, mellem- og langsigtede strategier for udvikling af flagskibsprojekter for at sikre, at de langsigtede bestræbelser inden for forskning og udvikling og innovation koordineres på en sammenhængende måde med kortsigtede investeringer i kritiske forsvarskapabiliteter for at sikre både teknologiske fremskridt og øjeblikkelig operativ parathed; understreger desuden, at god forvaltning af flagskibsprojekter skal være baseret på en fælles vision og effektiv koordinering mellem de involverede aktører, dvs. Kommissionen, regeringerne, de militære hovedkvarterer og nationale myndigheder for offentlige indkøb i EU's medlemsstater samt forsvarsindustrivirksomhederne; mener, at man i forbindelse med flagskibsprojekter kan nyde godt af og bygge videre på det eksisterende samarbejde inden for rammerne af PESCO-projekter og projekter inden for Den Europæiske Forsvarsfond;

17. anerkender, at flere europæiske forsvarsvirksomheder allerede igennem tiden har deltaget i store tværnationale samarbejdsprojekter på tværs af forskellige områder, der knytter sig til sikkerhedsdimensionen; fremhæver, at disse casestudier kan tjene som eksempler på udformning og forvaltning af flagskibsprojekter; understreger, at flagskibsprojekter ikke kun bør have sikret deres udviklings- og produktionsfaser, men at de også bør sikre, at der etableres fælles rammer for deres drift, vedligeholdelse og livscyklusstyring på EU-plan;

18. anerkender oprettelsen af europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse som et nyt værktøj inden for rammerne af EDIP; anerkender, at der også kan udvikles flagskibsprojekter inden for rammerne af dette program; bemærker, at europæiske

forsvarsprojekter af fælles interesse kan udvikles inden for rammerne af SEAP'er; understreger, at europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse bør forbedre interoperabiliteten og modstandsdygtigheden i forsyningskæderne og fortsat fuldt ud supplere NATO's kapabilitetsplanlægning som fastsat i "Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030";

19. opfordrer Kommissionen til at søge at opnå fuld begrebsmæssig og proceduremæssig overensstemmelse mellem gennemførelsesrammerne for flagskibsprojekter og eksisterende instrumenter såsom PESCO, Den Europæiske Forsvarsfond, EDIP og europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse, således at disse instrumenter fungerer på en sammenhængende måde og styrker hinanden gensidigt inden for EU's forsvarsarkitektur; opfordrer endvidere Kommissionen til at præcisere, hvordan europæiske projekter af fælles interesse skal struktureres og kombineres i praksis for at udgøre et flagskibsprojekt, herunder hvad angår de nødvendige styrings-, sekventerings- og koordineringsmekanismer;

20. understreger behovet for at fremme stærkere synergier mellem forskning, innovation og industriel udvikling inden for EU's forsvarsøkosystem; anerkender i den forbindelse den medvirkende rolle, som relevante interessenter såsom forskningsorganisationer, akademiske institutioner, innovationsknudepunkter, teknologicentre og test- og certificeringsorganer fra alle medlemsstater spiller; opfordrer til, at man ved flagskibsprojekter inddrager så mange forskellige industrielle aktører som muligt, navnlig midcapselskaber, SMV'er og startupvirksomheder, så innovation kan spredes til alle dele af EDTIB, og forsyningssikkerheden styrkes; opfordrer til, at der nedsættes en europæisk forsvarsindustrigruppe på højt plan for at sikre effektivt og tættere samarbejde, og til tættere dialog med industrien i hele Europa;

21. understreger betydningen af at sikre en afbalanceret geografisk deltagelse i flagskibsprojekter, hvis sigte bør være bredest mulig deltagelse blandt medlemsstaterne, herunder dem med fremspirende forsvarsindustrier; understreger, at flagskibsprojekter bør give alle de deltagende medlemsstater mulighed for at nyde godt af teknologisk udvikling og produktionskapacitet og bør bidrage til at styrke kapabiliteter og modstandsdygtighed i hele Unionen som helhed; understreger også, at disse projekter fortsat bør være åbne for, at nye medlemsstater kan tilslutte sig, og at det bør tilskyndes og fremmes, at yderligere medlemsstater med tiden kan deltage; opfordrer til fleksible og inkluderende samfinansieringsmekanismer, der sikrer, at alle medlemsstater, uanset økonomisk størrelse, kan deltage meningsfuldt i flagskibsprojekter;

22. understreger betydningen af at styrke den regionale dimension af strategien for EU's forsvarsindustri samt den potentielle indvirkning af flagskibsprojekter, når det kommer til teknologiske afsmittende

virkninger, økonomiske fordele, kvalificeret beskæftigelse og social samhørighed på tværs af EU's regioner; opfordrer til at inddrage de regionale og lokale myndigheder og til at give EU's regioner mulighed for at drage fordel af flagskibsprojekter med henblik på at fremme fælles ejerskab på forsvarsområdet;

23. understreger, at det er nødvendigt at forhindre, at militære teknologier – navnlig følsomme fremspirende teknologier og kritiske produkter med dobbelt anvendelse, især inden for rumfart, kvanteteknologier og kunstig intelligens – overføres til fjendtlige lande eller systemiske rivaler uden for EU; opfordrer indtrængende de medlemsstater, der deltager i flagskibsprojekter, til at styrke koordineringen og forpligte sig til at følge fælles tilgange samt fastlægge og enes om en fælles strategi og fælles betingelser for tildeling af eksportlicenser for produkter, der er fremstillet inden for rammerne af flagskibsprojekter, til lande uden for EU, der ikke deltager i projekterne;

24. opfordrer til, at der blandt de medlemsstater, der deltager i flagskibsprojekter, oprettes en koordineret risikobaseret eksportkontrolmekanisme, der er i overensstemmelse med EU's strategiske kompas og med medlemsstaternes nationale kompetencer, prærogativer og internationale forpligtelser, herunder NATO-forpligtelser;

Forvaltning af flagskibsprojekter og Parlamentets rolle

25. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremsætte yderligere forslag til flagskibsprojekter vedrørende udvikling af forsvarskapabilitet samt give medlemsstaterne mulighed for at tilpasse deres nationale indsats bedre til de vedtagne EU-forsvarsmål og i tråd med de relevante NATO-mål for kapabilitetsudvikling; fremhæver, at projektforslag bør tage hensyn til de specifikke behov i de medlemsstater, der er mest udsat for risikoen for, at konventionelle militære og hybride trusler bliver til virkelighed; understreger betydningen af at inddrage forsvarsindustrierne i fastlæggelsen af prioriteterne og anvendelsesområdet for fremtidige flagskibsprojekter;

26. understreger, at udvælgelsen af flagskibsprojekter bør være meritbaseret og baseret på gennemsigtige procedurer, der sikrer en afbalanceret geografisk deltagelse og forhindrer, at beslutningstagningen eller de industrielle fordele koncentreres i et begrænset antal medlemsstater;

27. anbefaler, at Kommissionen, Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik samt EDA medvirker i en rådgivende, understøttende og koordinerende rolle for at lette gennemførelsen af flagskibsprojekter; understreger den afgørende rolle, som Den Europæiske Unions Militærkomité spiller, når det

kommer til at yde strategisk militær rådgivning og udarbejde anbefalinger til Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité, navnlig om udvikling, vurdering og revision af kapabilitetsmål, og opfordrer i den forbindelse til, at militærkomitéen formelt medtages i forvaltningsrammen for flagskibsprojekter;

28. engagerer sig i at udøve sin rolle som kontrollant og sin lovgivningsmæssige og budgetmæssige rolle ved koordineringen, gennemførelsen og finansieringen af flagskibsprojekter på grundlag af regelmæssige og fyldestgørende oplysninger og rapporter fra Kommissionen; fremhæver sine budgetbeføjelser og sit ansvar, når det gælder anvendelsen af EU-midler; efterlyser regelmæssig offentlig rapportering og parlamentarisk kontrol for at sikre ansvarlighed og skabe tillid til flagskibsprojekter;

Sikring af flagskibsprojekters finansiering på længere sigt

29. opfordrer til, at der under den næste flerårige finansielle ramme afsættes tilstrækkelig og særskilt finansiering til at sikre den langsigtede finansiering af flagskibsprojekter; understreger behovet for at sikre flagskibsprojekter tilstrækkelig og passende finansiering, uden at det går ud over de midler, som er afsat til andre strategiske områder af EU's forsvarsbudget; fremhæver behovet for at afsætte en del af denne finansiering til uddannelse, udvikling af færdigheder og initiativer til fastholdelse af talenter;

30. understreger, at man ved at udvikle forsvarskapabiliteter kollektivt på EU-plan kan opnå betydelige stordriftsfordele, nedbringe omkostningerne og sikre, at offentlige midler og skatteydernes penge anvendes på den mest effektive og ansvarlige måde;

31. tilslutter sig Den Europæiske Revisionsrets bemærkning vedrørende EDIP-forslaget om, at den tid, det kræver at fuldføre flagskibsprojekter, sandsynligvis vil overstige den toårige gennemførelsesperiode, der er fastsat i EDIP; understreger derfor, at flagskibsprojekter kun kan få tildelt finansiering inden for rammerne af EDIP, hvis de berørte medlemsstater forpligter sig til at medfinansiere projekterne, så længe de varer, og ikke kun i en indledende toårig periode; fremhæver, at det er vigtigt med langsigtet planlægning af vedvarende investeringer og industriel kontinuitet for at sikre Europas strategiske autonomi;

32. understreger, at samfinansieringen af flagskibsprojekter bør baseres på forsvarlig forvaltning og budgetplanlægning, omkostningseffektivitet og gennemsigtighed; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til at fastsætte delmål og resultatindikatorer samt foretage regelmæssige finansielle kontroller og gennemgange af udgifter, der er afholdt i forbindelse med gennemførelsen af flagskibsprojekter;

33. opfordrer medlemsstaterne til at overveje systematisk at øremærke en del af deres nationale forsvarsbudgetter til at udvikle partnerskabsinitiativer og indkøbe forsvarsmateriel, der er fremstillet inden for rammerne af flagskibsprojekter, på områder, hvor en fælles indsats skaber merværdi, i tråd med artikel 4, stk. 2, i TEU og artikel 346 i TEUF;

34. opfordrer medlemsstaterne til at afstemme planlægningen af det nationale forsvarsbudget med NATO's kapabilitetsmål for at sikre komplementaritet og undgå fragmentering af ressourcer; opfordrer medlemsstaterne til at undersøge mulighederne for, at der uden for budgettet oprettes et finansielt instrument, der kan samle og gensidiggøre visse dele af de nationale forsvarsbudgetter på EU-plan for at dække hele flagskibsprojekternes livscyklus;

°

° °

35. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, NATO, NATO's Parlamentariske Forsamling, EU's sikkerheds- og forsvarsagenturer samt medlemsstaternes regeringer og parlamenter.